

Suomi.fi-strategia vuoteen 2030 - esitys lausuntokierrokselle

10.4.2024

Sisältö

1. Nykytilanteen arviointi, diat 3-4
2. Toimintaympäristön muutostekijät, dia 5
3. Strategiset tavoitteet vuoteen 2030, dia 6

Lisäksi dioilla 7-16 tuodaan esiin taustaa Suomi.fi-strategiatyölle: Suomi.fi-palveluiden nykytila

Suomi.fi-palveluiden nykytilanteen arviointi

Versio
18.3.2024

Vahvuudet

1. Luotettavat ja asiakaslähtöiset palvelut

Kokonaisuutena palvelut ovat tarpeellisia ja vastaavat asiakastarpeeseen. Kokonaiskuva palveluista on edistynyt. Palvelut ovat luotettavia ja niissä ei ole isompia häiriöitä. Suomi.fi-brändi ja palveluiden maine on melko hyvä. Yhteiskunta tarvitsee toimintavarmat, digitaaliset tukipalvelut.

2. Palveluilla suuret käyttäjämäärät

Tunnistus, valtuudet, maksut ja kartat sekä verkkopalvelu ovat onnistuneita palveluja. Palveluilla on paljon käyttäjiä ja niiden volyymit ovat suuria. Käyttäjämäärät ovat kasvaneet nopeasti.

3. Poikkihallinnollisuus

Poikkihallinnollisen yhteistyön kautta on saatu paljon aikaan. Palveluiden tuotantomalli tukee poikkihallinnollisuutta ja on valtionhallinnolle strateginen valinta.

4. Toimialariippumattomuus

Palveluiden keskeinen periaate on toimialariippumattomuus. Suomi.fi ei sisällä yhtään palvelua, joka olisi suunnattu vain rajatulle joukolle asiakkaita.

5. Mahdollisuus laajentaa alustapalveluista keskitettyihin asiantuntijapalveluihin

Suomi.fi-palveluiden konseptia on mahdollista laajentaa teknisistä alustapalveluista keskitettyihin asiantuntijapalveluihin.

Suomi.fi-palveluiden nykytilanteen arviointi

Versio
18.3.2024

Haasteet

1. Osa palveluista kehittyy hitaammin

Kaikille yhteiset Suomi.fi-palvelut ovat kompromisseja. Palveluissa on panostettu tietoturvallisuuteen ja luotettavuuteen, mutta tämä on aiheuttanut hitautta kehittämisessä. Haasteena on yhdenmukaisen käyttäjäkokemuksen varmistaminen ja teknologian osalta ajan tasalla pysyminen ja uusien teknologioiden hyödyntäminen. Osa toimijoista haluaa kehittää palveluita itse.

2. Haasteena yhteiskunnassa yhteentoimivuus ja tiedon liikkuvuus

Palveluiden kehittämisessä on kiinnitettävä enemmän huomiota yhteentoimivuuteen ja automaatioon, samalla huomioiden tietojen tarkoituksenmukainen käyttö ja lainsäädännön tulkinta. Oleellista on mahdollistaa jo rekisteröityjen tietojen uudelleen käyttö julkisen hallinnon prosesseissa.

3. Osa palveluista käyttäjän kannalta haasteellisia

Käyttäjien kannalta palvelut voivat olla vaikeakäyttöisiä. Käyttäjät myös haluavat itse valita mitä palveluja käyttävät. Tärkeää on huomioida yksityisten palveluiden rooli. Yksittäisenä asiana oleellista olisi ratkaista ulkomaalaisten tunnistautuminen yhdenmukaisella tavalla.

4. Tunnistus, maksut ja viestit

EU:n alueella tapahtuu paljon kehitystä tunnistusratkaisuissa. Tämä vaikuttaa samaan aikaan useisiin toimijoihin. Maksamisen osalta käyttöön on tulossa mm. Digieuro. On tärkeä varmistaa, että uudet ratkaisut saadaan keskitetyksi käyttöön myös Suomessa.

Viestit-palvelun konseptia ja toiminnallisuuksia tulee kehittää vastaamaan paremmin käyttäjätarpeita. Palvelun tulee palvella monipuolisemmin osana asiointin eri vaiheita. Palvelussa on päästävä kansalais- ja yrityslähtöiseen toimintamalliin.

5. Palveluketjut ja palvelutarjonta

Palveluissa tulee huomioida paremmin koko palveluketju perusrekistereistä asiakasrajapintaan saakka. Huomio tulee olla julkisissa digitaalisissa palveluissa. Henkilöasiakkaiden kannalta palvelut näyttävät hajanaiselta. Kehityksessä tulee miettiä miten tunnistautumisen volyyymiä voi hyödyntää muiden palveluiden käyttäjämäärän kasvattamiseksi.

6. Rahoituspohja

Palveluiden käyttö on laajentunut ja kasvanut merkittävästi. Haasteena on palveluiden rahoituspohjan varmistaminen tulevaisuudessa.

Toimintaympäristön muutostekijät

Versio
18.3.2024

Merkittävimmät muutostekijät

Turvallisuus

- Turvallisuusympäristön muutokset vaikuttavat lähialueilla, Euroopassa ja globaalisti. Hybridivaikuttaminen ja kyberhyökkäykset lisääntyvät.

EU ja kansainvälistyminen

- EU-tasoisien sääntelyjen lisääntyminen ja rajat ylittävät palvelut. EU kehittää sääntelyä ja yhteisiä ratkaisuja sovellettavaksi ja velvoittavaksi.

Talous

- Taloustilanne on haastava erityisesti julkisessa hallinnossa.

Asiakasodotusten muutokset

- Kansalaiset ja yritykset sekä julkinen sektori odottavat nopeampia ja valmiimpia digitaalisia palveluja. Asiakkaiden palveluiden käyttötaidot moninaisia.

Tekoäly ja teknologia

- Tekoäly ja teknologia tuovat uusia mahdollisuuksia (esim. pilvipalvelut, luonnollisen kielen käyttö).

Vastuullisuus

- Vastuullisuus ja kestävä kehitys tunnistetaan osana palveluiden tuottamista (ympäristövastuu, sosiaalinen ja taloudellinen sekä eettinen vastuu).

Osaavan henkilöstön saatavuus

- Osaavan henkilöstön saatavuus palveluiden tuottamiseen on haastavaa.

Suomi.fi-palveluiden strategiset tavoitteet vuoteen 2030

1. Tavoite: *Suomi.fi tunnistetaan osaksi yhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria.*

Keskeisten Suomi.fi-palveluiden luotettava ja turvallinen toiminta osana yhteiskunnan digitaalista infrastruktuuria edellyttää valtiolta panostuksia jatkuvaan ylläpitoon ja kehittämiseen.

2. Tavoite: *Suomi.fi edistää toimialariippumattomasti tehokkuutta julkisessa palvelutuotannossa.*

Julkisen hallinnon organisaatiot hyödyntävät laajasti Suomi.fi:ä osana omia sähköisiä asiointipalveluitaan, eivätkä kehitä rinnakkaisia ratkaisuja. Tämä edistää kustannustehokkuutta julkisen hallinnon kokonaisuudessa.

Suomi.fi on toimialariippumaton sähköinen palvelualusta, jonka kehittämisessä kuullaan hyödyntäjäorganisaatioita. Palveluvalikoimassa keskitytään ratkaisuihin, jotka mahdollistavat tehokkaasti merkittävät käyttäjämäärät. Suomi.fi-palveluportfolion tarkoituksenmukaisuutta, uudistumiskykyä ja kustannustehokkuutta tarkastellaan säännöllisesti.

3. Tavoite: *Suomi.fi edistää julkisen hallinnon yhteentoimivuutta Suomessa ja Euroopassa.*

Suomi.fi-palvelut edistävät yhteisten ratkaisujen avulla yhteentoimivuutta ja tietojen hyödyntämistä tietojärjestelmien välillä kansallisesti ja lisäksi Euroopassa rajat ylittävässä asiointissa.

Suomi.fi vaikuttaa digitaalisen Euroopan kehittämiseen Suomelle yhteensopivaksi.

4. Tavoite: *Suomi.fi tukee kansalaisten ja yritysten sujuvaa asiointia.*

Suoraan kansalaisille ja yrityksille tarjottavat Suomi.fi-palvelut ovat helppoja käyttää. Palvelut huomioivat erilaisten ihmisten ja yritysten tarpeet ja tilanteet. Palveluita kehitettäessä kuunnellaan kansalaisia ja yrityksiä.

Taustaa Suomi.fi-strategiatyölle: Suomi.fi-palveluiden tausta ja nykytila

Suomi.fi-palveluiden tausta

- [Suomi.fi-palvelut](#) syntyivät valtiovarainministeriö asettamassa Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelmassa v. 2014-2017 (VM140:00/2013):
 - Suomi.fi-palveluväylä
 - Suomi.fi-tunnistus
 - Suomi.fi-valtuudet
 - Suomi.fi-palvelutietovaranto
 - Suomi.fi-verkkopalvelu
 - Suomi.fi-kartat
 - Suomi.fi-viestit
 - Suomi.fi-maksut.

Myöhemmin Suomi.fi-palveluja on kehitetty edelleen. Suomi.fi-palveluja tuottaa ja kehittää Digi- ja väestötietovirasto lukuun ottamatta Maanmittauslaitoksen Suomi.fi-kartat-palvelua ja Valtiokonttorin Suomi.fi-maksut-palvelua. Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (571/2016, ns. tukipalvelulaki) asettaa julkishallinnon organisaatioille velvoitteita Suomi.fi-palvelujen käyttöön. Tukipalvelulaissa myös todetaan, että valtiovarainministeriö vastaa tukipalvelujen palvelutuotannon yleishallinnollisesta, strategisesta sekä tieto- ja viestintätekniisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta. Suomi.fi-verkkopalvelun yrityksen palvelunäkymää koskevan kokonaisuuden sisällön ja rakenteen strategisesta ohjauksesta vastaavat valtiovarainministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö yhdessä.

Maanmittauslaitoksen tuottaman Suomi.fi-kartat-palvelun sisällön ja rakenteen strategisesta ohjauksesta vastaavat valtiovarainministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö yhdessä.

☰ Suomi.fi-alusta palveluittain vuonna 2023

Suomessa asuvat
Henkilöt ja organisaatiot

Ulkomaalaiset
Henkilöt ja organisaatiot

Digital
Single
Market

Suomalaiset ja
ulkomaalaiset
**Kehittäjät, yritykset
ja muut organisaatiot**

Palveluväylä

Perusrekisterit
Väestötietojärjestelmä
Kaupparekisteri
Yhdistysrekisteri
Verotusyhtymärekisteri
Holhousasioiden rekisteri (tulossa)

Käyttöpalvelut (DevOps)

Suomi.fi vuonna 2023

+27 %

Viestit

1,2 M

käyttäjää

+21 %

Valtuudet

57 M

puolesta-
asiointikyselyä

+5,5 %

Tunnistus

207,5 M

tunnistus-
tapahtumaa

+32 %

Verkkopalvelu

14,6 M

käyntiä

Palvelutietovaranto

116

PTV-dataa
hyödyntävää
verkkopalvelua

Laatutyökalut

148 000

palautetta
Laatutyökaluissa

Palveluväylä

100 M

kyselyä

Maksut

9 M

maksutapahtumaa

TUNNISTUS

200

miljoonaa
tunnistautumista
vuodessa julkisiin
sähköisiin palveluihin.

4 207 760

eri henkilöä tunnistautui ja asioi sähköisesti
vuonna 2022.

Täysi-ikäisiä on 4 545 443 (äänestäjärekisteri keväällä 2023)

VIESTIT

1.1

miljoonaa henkilöä
vastaanottaa vain
sähköisiä viestejä.

Vuonna 2022 lähetettiin
noin 13 miljoonaa
sähköistä viestiä. Lisäksi
lähetettiin noin 10
miljoonaa viestiä
paperipostituksen
kautta.

VALTUUDET

44

miljoonaa sähköistä
valtakirjaa vuodesta
2017 alkaen.

~5 mil. sähköistä henkilö-henkilö-
valtakirjaa.

~27 mil. sähköistä organisaatio-
valtakirjaa (valtaosa yritysten
antamia valtuuksia).

~2,7 mil. sähköistä valtakirjaa luotu
DVV:n virkailijoiden avustamana.

Joka kuukausi asioidaan
henkilön tai
organisaation puolesta

4-5

miljoonaa kertaa.

Palvelutietovarantoon on
kuvattu noin 43 000
palvelua.

Tietoja käytetään
yli 100:lla eri
verkkosivustolla.

Suomi.fi:ssä käydään noin miljoona kertaa kuukaudessa. Suosituin opas on "Töihin Suomeen".

Palveluväylää hyödyntää 258 organisaatiota ja 620 järjestelmää.

Osa tuottavuuden kasvua

*Yksi Viestit-palvelun kautta toimitettu paperikirje maksaa keskimäärin 1 €.

VIESTIT

1.1

miljoonaa henkilöä vastaanottaa vain sähköisiä viestejä.

Vuonna 2022 lähetettiin noin **13 miljoonaa sähköistä viestiä**. Lisäksi lähetettiin noin 10 miljoonaa viestiä paperipostituksen kautta.

Säästö 1 € / sähköinen viesti*

13 mil. € säästö yhteiskunnalle vuonna 2022

Tuottavuuden kasvu käyttäjä- ja viestimäärän kasvattamisella.

VALTUUDET

Joka kuukausi asioidaan henkilön tai organisaation puolesta

4-5

miljoonaa kertaa.

Vuonna 2023 on asioitu toisen henkilön puolesta 10,5 miljoonaa kertaa (lapsi, aikuinen, 19.10.2023).

Valtuudet korvasi vanhan KATSO tunnistautumisen.

Virkailijatyönä tehtävät valtakirjat aiheuttavat kustannuksia DVV:lle ja hidastavat yhteiskunnan prosesseja.

Merkittäviä kustannussäästöjä kun asiointi siirtyy puhelin- ja käyntiasioinnista sähköisiin kanaviin.

Vahva tunnistautuminen organisaatioille.

Prosessien nopeutuminen perusrekisteritietoja parantamalla.

Palveluväylää hyödyntää 258 organisaatiota ja 620 järjestelmää. **Tiedon liikkuvuuden tehostuminen.**

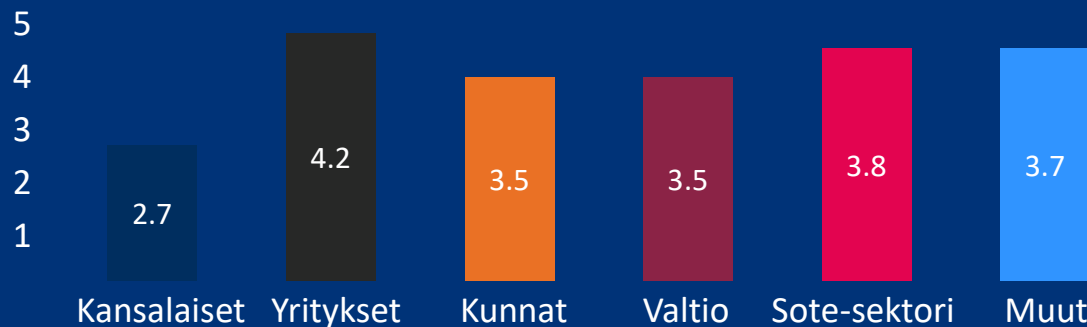
Asiakkaat

Suomi.fi-palveluiden asiakasyhteistyöryhmät

Johdon asiakasryhmä 5 organisaatiota Kokoontuu 10 kertaa vuodessa	Kuntien käyttäjäryhmä 10 kuntaa Kokoontuu 4 kertaa vuodessa
Valtion käyttäjäryhmä 9 organisaatiota Kokoontuu 6 kertaa vuodessa	Yritysten käyttäjäryhmä 21 organisaatiota Kokoontuu 4 kertaa vuodessa
Hyvinvointialueiden yhteistyöryhmä Kaikki alueet Kokoontuu 4 kertaa vuodessa	Hyvinvointialueiden yhteistyöverkosto Kaikki alueet Kokoontuu 10 kertaa vuodessa

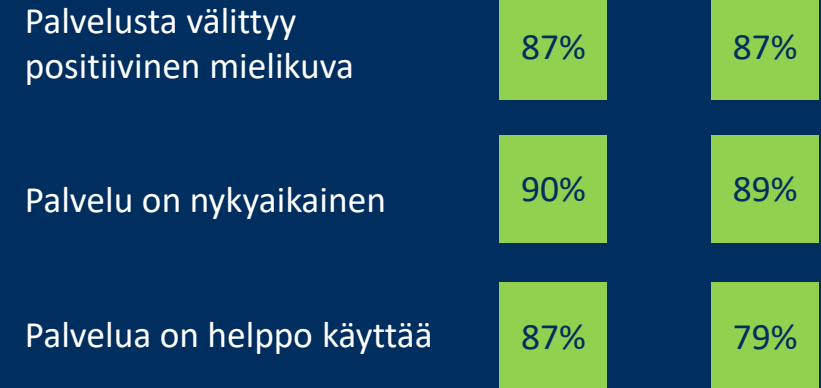
Jatkuva asiakastytyväisyyskysely (1.1.2023 -) asteikolla 1-5

Suomi.fi-Valtuudet, Viestit, Verkkopalvelu, Palvelutietovaranto, tiedon avaaminen ja hyödyntäminen (palveluäyly, liityntäkatalogi, avoindata, yhteentoimivuusalusta) ja organisaatioasiakaspalvelu yhteensä.

Mainetutkimus 2022 (Suomi.fi-palvelut)*

Kansalaiset | Sidosryhmät

*Kansalaisia 2098 kpl ja sidosryhmien edustajia 878 kpl

Kansalaiset | Yritykset

Kansalaisneuvonta neuvoo Suomi.fi-palveluiden käytössä
 25 000 kertaa vuodessa
 Organisaatioasiakaspalvelu tukee sidosryhmiä
 20 000 kertaa vuodessa

Viestit

Nykytila

Sähköiseen tiedoksiantoon suostuneita ajanjakson viimeisenä päivänä

13.12.2017-31.12.2023

1 216 740

1 044 532

+16,49%

Vuoden 2022 lopussa

Muutos ed. vuosi

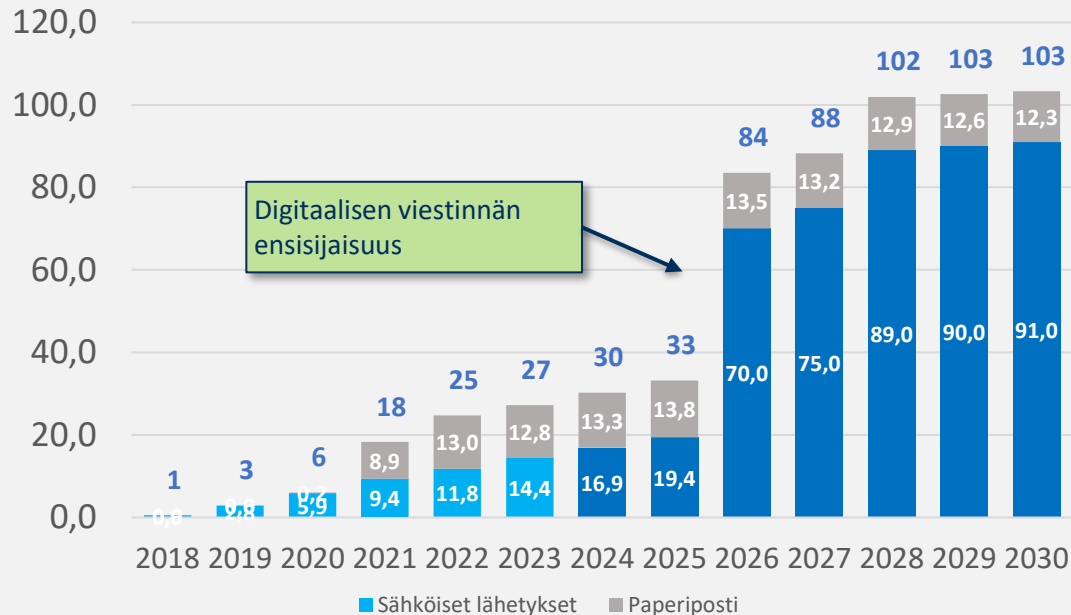
Loppukäyttäjäkattavuus

29,43 % ⓘ

Asiakasorganisaatiokattavuus

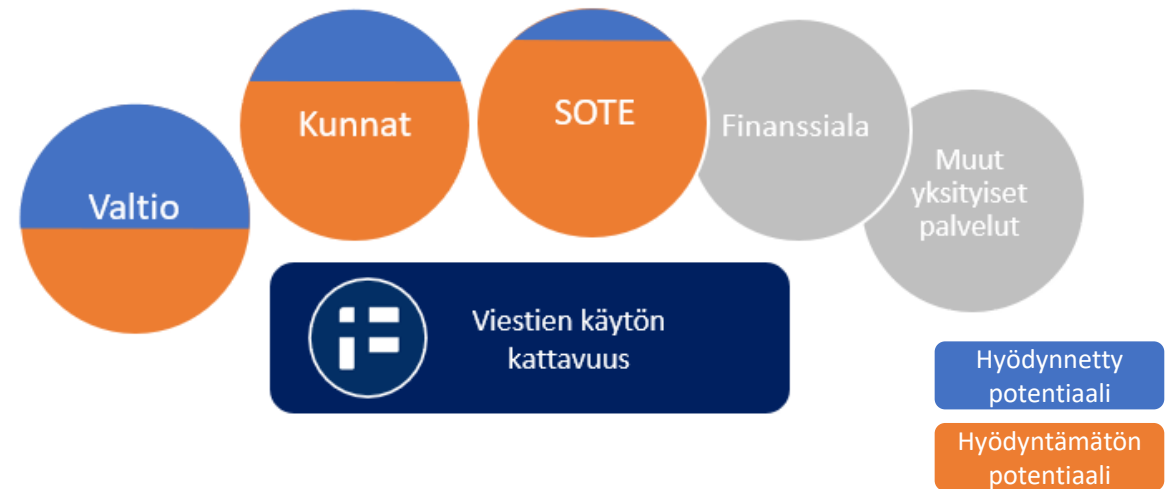
55,57 % ⓘ

Lähetettyjen viestien toteuma ja ennuste

Potentiaali

- Sähköisen viestinnän määrän voimakas kasvu tukee julkisen hallinnon tuottavuutta
- Mahdollistaa viranomaispalveluiden palveluprosessien edelleen tehostamisen
- Paperipostituksen kustannustehokas ratkaisu

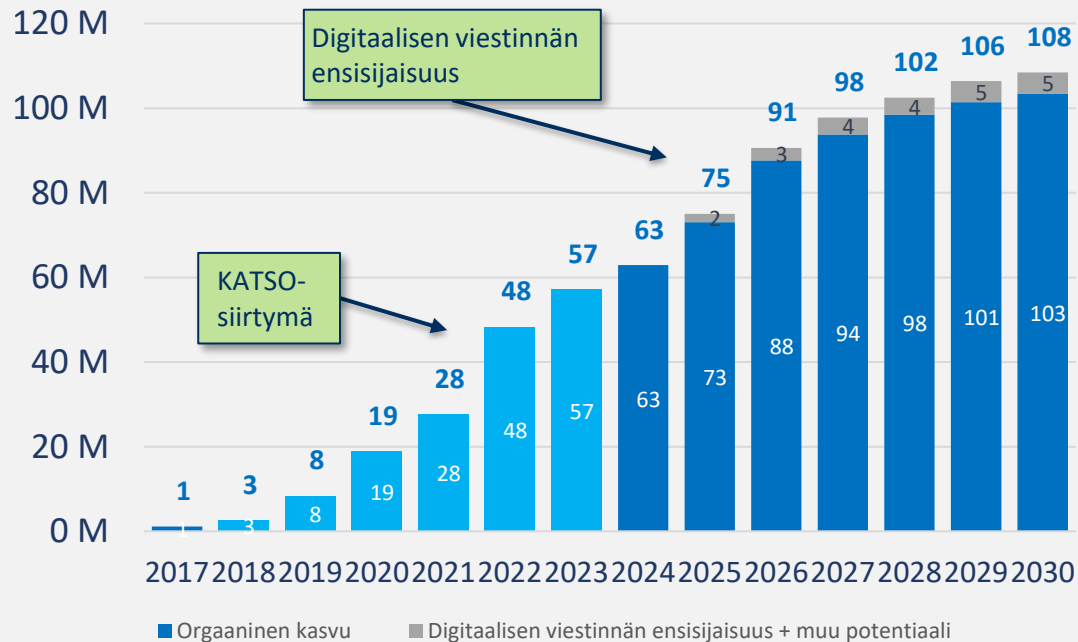

Valtuudet

Nykytila

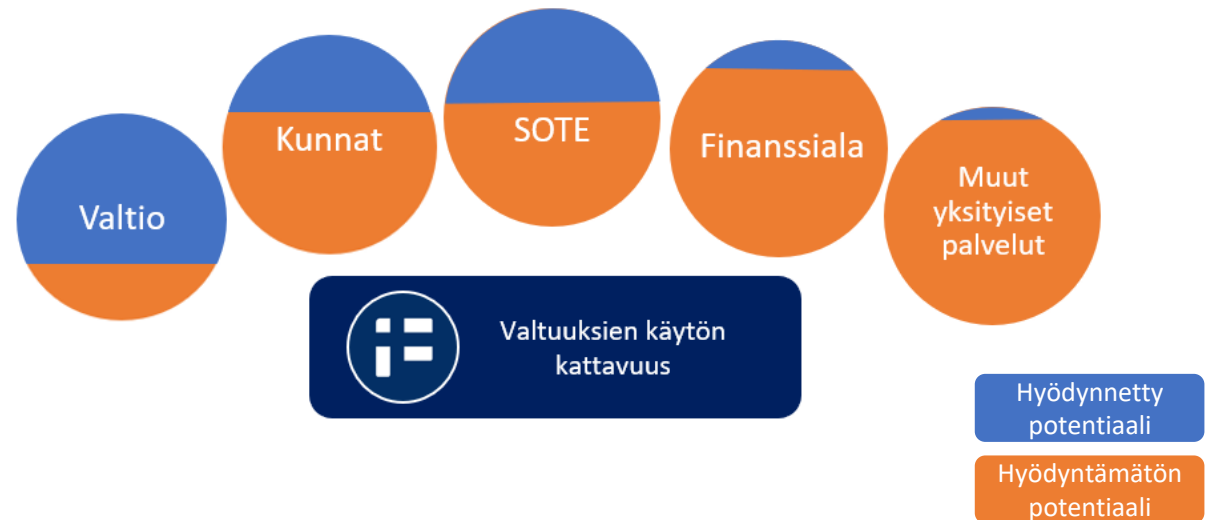
- Valtuustarkistusten keskimääräinen kasvu vuosina 2017-23 yli 90% vuosittain
- Käytössä myös avustetun valtuuttamisen malli digitaidottomille

Valtuustarkistusten toteuma ja ennuste

Potentiaali

- Valtuuksien hyödyntämisessä suuri potentiaali
- Mahdollisten uusien rekisterien hyödyntäminen mahdollistaa puolesta-asiointin uusille asiakasryhmille, kuten edunvalvojoille ja kuolinpesille
- Sujuva rajat ylittävä puolesta-asiointi

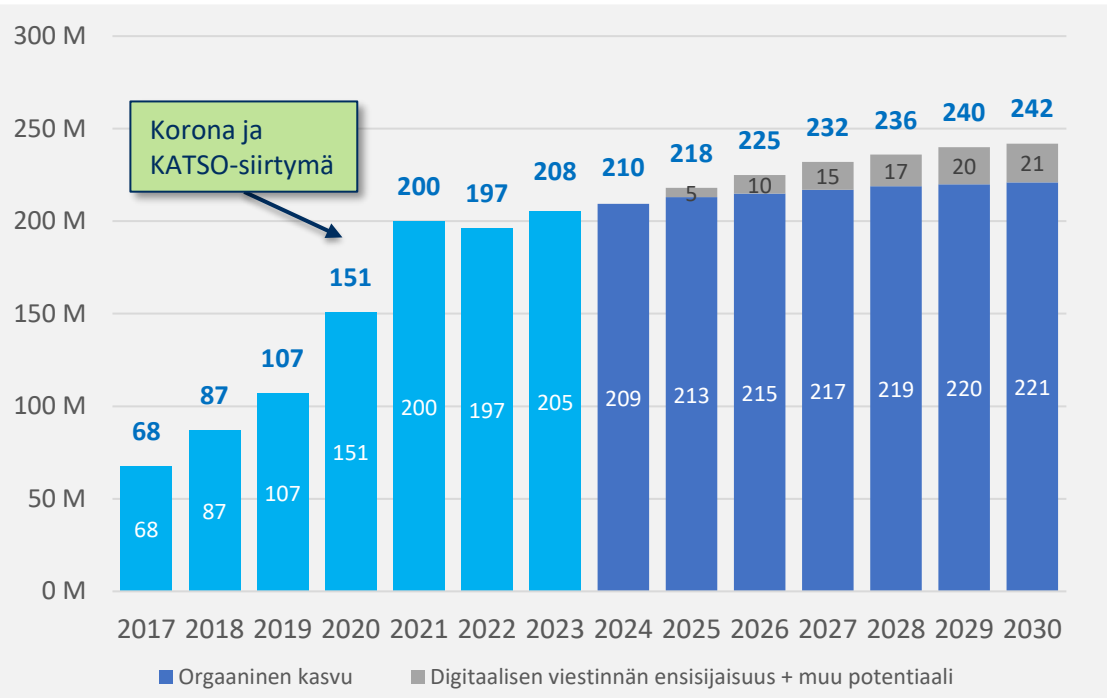

Tunnistus

Nykytila

- Tunnistustapahtumien kasvu lähes 40% vuosittain vuosina 2019-21
- Laajasti käytössä noin 1300 asiointipalvelussa
- Keskitetty eurooppalaisten vahvojen tunnistustapahtumien välittäjä, nykyisin 20 maata

Tunnistustapahtumien toteuma ja ennuste

Potentiaali

- Keskitetty tunnistuspalvelu, johon voidaan liittää kotimaiset ja ulkomaiset uudet tunnistusvälineet
- Pankkitunnistusten kilpailuttaminen koko julkiselle sektorille takaa myös jatkossa matalat tunnistuskustannusten yksikköhinnat
- Mahdollistaa Suomen notifioiden tunnistusvälineiden hyödyntämisen muiden EU-maiden asiointipalveluissa

